

13.B Podobná zobrazení, stejnolehlost

PODOBNOST:

- Dva rovinné útvary jsou podobné, jestliže poměry délek všech dvojic odpovídajících si úseček těchto útvarů se rovnají témuž číslu $k > 0$ (k – poměr podobnosti).
- Každé dva odpovídající si úhly podobných útvarů jsou shodné.

Podobnost útvarů se opírá o podobnost trojúhelníků

- Věty o podobnosti trojúhelníků (sss, sus, uu, Ssu)
- Užití podobnosti trojúhelníků (řešení některých praktických úloh, redukční úhel, ...)

PODOBNÉ ZOBRAZENÍ:

- Podobné zobrazení je takové zobrazení, které každým dvěma bodům X, Y (vzorům) přiřazuje body X', Y' (obrazy) tak, že $|X'Y'| = k \cdot |XY|$, kde k – poměr podobnosti ($k > 0$)

STEJNOLEHLOST (HOMOTETIE) $H_{(S, \kappa)}$

- Druh podobného zobrazení.
- Je určena středem stejnolehlosti S a koeficientem stejnolehlosti κ ($\kappa \in \mathbb{R} - \{0\}$).

Body roviny zobrazuje takto:

- 1) Středu S přiřazuje tentýž bod S . Tedy $H_{(S, \kappa)}: S \rightarrow S' = S$
(S – jediný samodružný bod)
- 2) Každému bodu X roviny různému od S přiřazuje bod X' tak, že
  - a) je-li $\kappa > 0$, pak $X' \in \overrightarrow{SX}$ a $|SX'| = \kappa \cdot |SX|$
  - b) je-li $\kappa < 0$, pak $X' \in (\overrightarrow{SX})'$ a $|SX'| = |\kappa| \cdot |SX|$

Pozn.:

1. Samodružné přímky jsou všechny přímky procházející středem stejnolehlosti.
2. Stejnohlelé úsečky (přímky) jsou vzájemně rovnoběžné.
3. Stejnolehlost zachovává poměr délek úseček.

STEJNOLEHLOST KRUŽNIC

- Každé dvě nesoustředné kružnice s různými poloměry jsou dvěma způsoby stejnohlelé (nutná znalost konstrukce středů stejnolehlosti).

Pozn.: Soustředné kružnice jsou z hlediska stejnolehlosti nezajímavé jednak vzhledem k umístění středu stejnolehlosti do společného středu kružnic a jednak vzhledem k absenci společných tečen, pokud kružnice mají různé poloměry.
- Mají-li tyto kružnice společné tečny, pak tyto tečny procházejí příslušnými středy stejnolehlosti (nutná znalost konstrukce společných tečen).